

Joan Lluís Lluís: “La campanya ha de ser permanent i ens hem d’espolsar la mandra”

written by Mercè Feliu | 5 de desembre de 2016

Joan-Lluís Lluís. (Perpinyà, 1963). Militant de la llengua. Escriptor, guardonat amb diversos premis, original i sorprenent, i amb un estil més autobiogràfic del que sembla. Presenta nou llibre ‘El navegant’ (Ed. Proa, 2016)

Com tu, el protagonista de la novel·la ‘El navegant’, de cop se n’adona que té un do.

Com jo, no, això seria exagerat perquè jo mai no he tingut, ai las, cap do inexplicable o sobrenatural. Tant de bo pogués ser una mena de X-Men de les llengües... Jo, en un nivell molt íntim, vaig adonar-me, quan era adolescent, que dintre meu hi bategava una llengua, una cultura i un país que l’escola m’havia volgut fer creure que no hi eren, o que s’estaven dissolent. I vaig reaccionar per fer meu tota aquestes meravelles que em deien que eren deixalles. Té molt poc a veure amb el do del protagonista de la novel·la, que s’adona que pot parlar qualsevol llengua només d’entendre’n una paraula, i pot acumular-ne desenes en molt pocs anys. O potser té a veure perquè, sigui instantani o llarg, el camí d’apropiació d’una llengua és sempre fascinant.

I viu ple d’aventures, amb final feliç?

Ple d’aventures, sí, però el final, sense ser trist, no és feliç, és un final de persona normal que viu amb contradiccions i prejudicis... Però el que volia intentar, amb aquesta novel·la, és conjuminar elements aventurescs, fins i tot picarescos, amb injeccions de microreflexions o de teories

sobre les llengües. Aventura i erudició, amb dosis desiguals. No sóc jo, però, qui pot dir si ho he aconseguit.

El multilingüisme és una riquesa, però molts catalans volem el català com a única llengua oficial. Com justificar-ho?

Potser d'entrada caldria dir que malauradament no tots els catalans volem que el català sigui l'única llengua oficial de Catalunya. A mi em sembla una necessitat absoluta perquè les societats bilingües no existeixen, tan sols existeixen individus bilingües. Les societats bilingües no existeixen perquè sempre una llengua acaba imposant-se a l'altra, i aquesta, la que s'imposa, és la que disposa de més demografia, de més poder polític i mediàtic, de més jutges i militars. O sigui, a Catalunya, la llengua espanyola. I em temo molt que en una Catalunya independent, el bilingüisme oficial, si perdurés, no fes res més que continuar el procés de degradació continu que pateix el català. Dit això, el multilingüisme és, evidentment, una enorme riquesa, però aquest només pot ser individual, encara que sigui promogut des de l'escola. Com més llengües millor, però que només una sigui oficial, el català, i que s'hi afegeixi respecte explícit, fins i tot constitucional i jurídic, si cal, per la llengua espanyola.

El CAOC proposa en el seu informe *L'occità a Catalunya: anàlisi dels 10 anys d'oficialitat i perspectives de futur*, presentat el darrer octubre la confederació de Catalunya i Aran, et sembla escaient per a la Catalunya Nord?

Em sembla escaient per Catalunya i Aran, que d'això es tracta. Catalunya Nord és una realitat jurídica, estatal i psicològica molt diferent i només es pot actuar coneixent i respectant aquestes diferències. No són diferències de substància sinó que s'han anat imposant al llarg de tres segles i mig de separació i d'imposició francesa, però hi són, i són palpables. I el que puc dir amb tota certesa és que si bé entre la població de Catalunya Nord hi ha bastant gent –més del que m'hauria pensat– que veu la possible independència de Catalunya amb simpatia, només una molt petita minoria voldria

deixar de ser francesa.

La contraglobalització sembla que porta a la disjuntiva: construcció d'un país nou versus el populisme xenòfob, veus possible l'annexió de la Catalunya Nord?

L'annexió de Catalunya Nord per una Catalunya independent? Ara per ara és política ficció i, per tant, em sembla un debat que no val ni la pena plantejar. Ara per ara, la qüestió és aconseguir la independència de Catalunya. D'aquesta independència depèn el futur no només de Catalunya sinó del conjunt dels Països Catalans. Això vol dir que per ara des de Catalunya s'ha de donar totes les garanties diplomàtiques que calgui a França que no hi haurà reclamació territorial després d'una possible independència. És evident que s'ha de fer i estic segur que ja s'ha fet. Després, una vegada independent, Catalunya tutejarà França i Espanya i disposarà d'una diplomàcia que li permetrà actuar fora de les seves fronteres en benefici, per exemple, de la llengua catalana. I partir de llavors començarà un nou capítol de la història dels Països Catalans. Primer, però, Catalunya independent.

I això vol dir també que la pregunta que els independentistes de Catalunya s'han de fer ara no és què poden fer per ajudar la resta de territoris catalans sinó què es pot fer, des d'aquests altres territoris, per ajudar Catalunya.

Continuem explicant i convencent, què "Serà millor si tots plegats escrivim com ens plagui la pàgina en blanc que tenim dret a encetar..." ? (Frase extreta del manifest d'Escriptors per la Independència de 2014)

Això va de democràcia, és clar. Per bé o per mal, no hi ha projecte que no pugui aplicar-se si obté el sosteniment explícit de la majoria. El referèndum és un dret moralment inalienable. Per això s'ha de fer el referèndum sobre la independència. I ha de guanyar el sí. I cal que cada partidari del sí convenci almenys un indecís o un abstencionista. La campanya ha de ser permanent i ens hem d'espolsar la mandra sota la qual a vegades tenim la temptació legítima de

dormisquejar.